

Handläggare
Anders Hellström
08-508 260 89

Till
Trafiknämnden
2017-12-14

Renovering av Kristall- vertikal accent i glas och stål på Sergels Torg. Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner slutredovisningen avseende renovering av Kristall- vertikal accent i glas och stål på Sergels Torg.

Jonas Eliasson
Förvaltningschef

Lars Jolérus
Avdelningschef

Anne Kemmler
Enhetschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har låtit renovera glasobelisken, officiellt *Kristall-vertikal accent i glas och stål*, med syfte att förlänga livslängden på stålstommen till konstverket. I samband med renoveringen har belysningsanläggningen och arbetsplattformen bytts ut och glasprismorna har tvättats. Projektet har följt budget och tidplan enligt genomförandebeslut.

Projektets investeringsutgift har uppgått till 22 mnkr.

Trafikkontoret
Anläggning

Flemingatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 260 89
Växel 08-508 272 00
anders.hellstrom@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Bakgrund

I mars 2015 godkände trafiknämnden genomförandebeslut för reovering av glasobelisken, officiellt *Kristall- vertikal accent i glas och stål*, till en utgift om 30 mnkr. Kontoret hade under 2007 och 2008 låtit utföra stålrevisioner, bägge kom till slutsatsen att korrosionsskyddet på stålstommen hade uppnått sin tekniska livslängd och en större reovering innefattande nytt rostskydd och ny belysningsanläggning var befogad inom en 10-årsperiod. Under 2012 togs ett åtgärdsförslag fram som låg till grund för det inriktningsbeslut som fattades av trafik- och renhållningsnämnden 2013-03-14 dnr T2012-400-06497 och efterföljande genomförandebeslut.

Projektets genomförande

Projektet har planerats och genomförts i samråd med projekt Sergels Torg Tätskiktsbyte, sakkunniga på enheten för konstbyggnad och sakkunniga på enheten för gator- och ljus.

När genomförandebeslutet skrevs var val av belysning inte klar utan det har utförts ett antal provbelysningar varav de slutliga skedde våren 2016. Valet föll på LED-armaturer vilket innebar en annan lösning på belysningsanläggningen än den tidigare som bestod av 4 starka strålkastare och en mängd reflektorer.

Provbelysning mars 2016

För åtkomst till stålstommen och demontering av glasprismor byggdes en ställning runt glasobelisken. Ställningen utfördes med väderskydd för att uppnå ett kontrollerbart klimat inför målningsarbetet. Ställningen kläddes utvändigt med vepor enligt stadens grafiska profil och med ett tryck av obelisken.

Obeliskens mars 2017

Glasobeliskens 567 kassetter med prismor demonterades och togs till entreprenörens verkstad i Jordbro där de rengjordes under mars/april 2017 inför återmontage i maj 2017.

Tvätt prismor/kassetter i mars 2017

Stålrenoveringen utfördes januari till mars 2017 med blästring, sprutförzinkning och målning. I de översta våningarna av stålstommen upptäcktes defekter i montagesvetsar efter blästring vilket innebar extra åtgärder.

Vänster före blästring, höger efter

Efter sprutförzinkning och målning

Under tiden som tvättning av kassetter pågick påbörjades montage av den nya belysningsanläggningen och den arbetsplattform som installerats inom projektet.

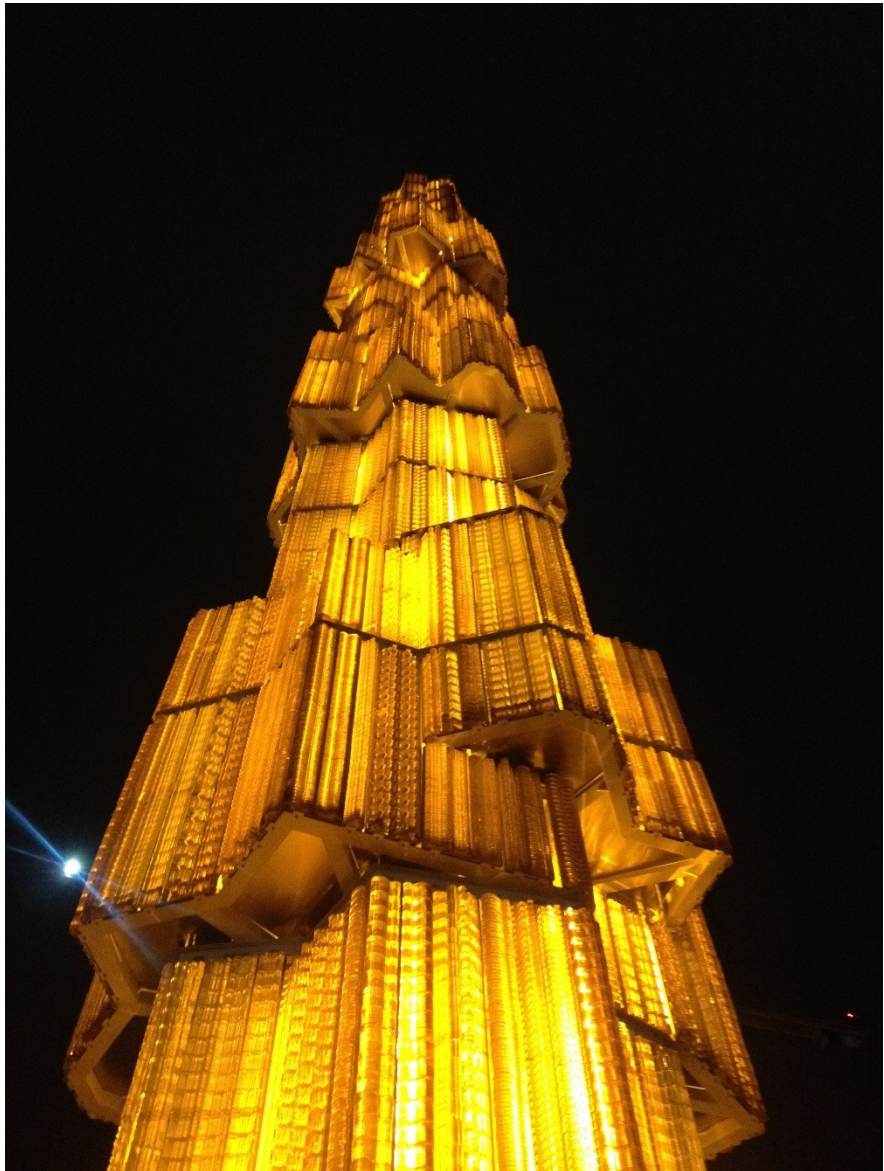
Vänster arbetsplattform, höger påbörjat belysningsmontage

Återmontering av prismor skedde i maj/juni 2017 parallellt med belysningsmontage. Efter utförd besiktning monterades ställningen ned och kvarstående montage för belysning skedde från den nya arbetsplattformen.

Upptändning av de översta 5 våningarna juni 2017

Slutjustering av belysningsanläggningen har skett under augusti/september 2017 och invigning hölls 19:e oktober.

Provbelysning 20:e september 2017 inför invigning i oktober

Måluppfyllelse

Stålstommen har försett med ett nytt korrosionsskydd som beräknas ge ett skydd för ytterligare 40 år framåt med mindre underhållsåtgärder under tiden. Den nya LED-belysningen har möjliggjort att konstnärens ursprungliga vision om färgsättning av glasobelisken har uppfyllts. För drift- och underhåll av belysningsanläggningen och inspektion av stålstommen har en arbetsplattform installerats.

Tidplan

Provbelysningar för val av belysningsmetod och projektering för stålrenovering påbörjades sommaren 2015. Stålrenoverings-entreprenaden startade oktober 2016 och slutbesiktning hölls i juni 2017. Parallellt med stålrenoveringen installerades den nya belysningsanläggningen som invigdes oktober 2017 efter injustering under sommaren 2017. Projektet har löpt på enligt den tidplan som sattes inför genomförandebeslutet.

Ekonomi

Den slutliga investeringsutgiften för renoveringen är ca 22 mnkr fördelat enligt nedanstående tabell.

Byggherreadministration:	600 000kr
Projektering:	1 800 000kr
Stålrenovering inkl. hiss:	12 500 000kr
Belysning inkl. provbelysning:	6 500 000kr
Inklädnad ställning med vepor:	600 000kr
Summa:	22 000 000kr

Jämfört med genomförandebeslutet har utgiften för belysning ökat med 1,5 mnkr medan utgiften för stålrenoveringen har blivit 2,5 mnkr lägre. I genomförandebeslutet upptagna 7 mnkr för oförutsedda utgifter har inte behövt användas då renoveringen har löpt på som planerat.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner slutredovisningen avseende renovering av Kristall- vertikal accent i glas och stål på Sergels Torg.

Slut